

NASE-MESTO.CZ

1. MARNÁ LÁSKY SNAHA: "ORGIE METAFOR, PŘIROVNÁNÍ A PARADOXŮ." ROMAN POLÁK REŽÍRUJE SHAKESPEAROVU JISKŘIVOU KOMEDII V OSTRAVSKÉM NDM

06.06.2023 nase-mesto.cz - Redakce Naše Město

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadla; Divadle; Jiřího; moravskoslezského; Myrona; Národního; NDM

Činoherní soubor **Národního divadla moravskoslezského** zkouší pod vedením renomovaného slovenského režiséra Romana Poláka komedii Williama Shakespeara (1564–1616) MARNÁ LÁSKY SNAHA.

Premiéra "komedie jiskřivé jako bublinky sektu" – řečeno slovy překladatele Martina Hilského – bude v **Divadle Jiřího Myrona** 10. června. "MLS o několika chodech" (podtitul naší inscenace) je doslova prošpikován slovními hříčkami a pro překladatele i inscenátory představuje velkou výzvu.

Shakespearova komedie je plná radostí ze vzájemného pábení. Předem je jasné, která ze čtyř dam (do Navarry přijíždí vyjednávat francouzská princezna a její družina) má vyhlédnutého kterého ze čtyř pánů. Hned při prvním setkání se i páni dle daného rozvrhu patřičně zamilují. Divák sleduje souboj pohlaví, kde mají ženy jasnou převahu. Mnohem podstatnější je ale zjištění, že žádné příkazy a zákazy neumlčí lidskou přirozenost. Přísaha pánů po tři roky jen studovat a zřící se světských radostí je totiž odsouzena k nezdaru už ve chvíli, kdy je vyřčena. Pod rouškou komedie se zde skrývají i velká životní dramata...

Marná lásky snaha opravdu nešetří slovními hříčkami a mají tu svůj význam. "Slovní hříčky se tu nejeví jako pouhá dekorace, jako povrchní, prázdné, samoúčelné a navíc často necudné vtipkování. Jejich funkcí je zbavovat slova jejich zafixovaných významů, útočit na zaběhaná slovní spojení a uvádět jazyk hry (a její význam) do neustálého pohybu a proudění. (...) Slovní hříčky jsou vzpourou slov proti jazykové strnulosti a mají osvobozující účinek, napadají jazykové dekorum, zpochybňují platnost slov, aby připomněly, jak na tomto jazykovém platidle závisější lidské vztahy," říká Martin Hilský.

Režisér Roman Polák inscenoval v různých divadlech už sedm Shakespearových her, nad nabídkou uvést v Ostravě Marnou lásky snahu nejprve váhal. "Ne kvůli složitosti děje nebo nezvyklému tématu. Naopak, děj je jednoduchý, téma ve svém paradoxu lehce předvídatelné. Složitá je ale struktura, vrstevnatost jazyka. Shakespeare rozehrává skrze jazykový styl svých postav bujaré orgie metafor, přirovnání, paradoxů, ironií, cynismu i jemných kapilár citu. A za tím vším cítíme až neuvěřitelně pravdivé poznání života. To napařování se, tokání, tetelení se nebo jednodušeji řečeno předvádění se (...) v tomto lidském stádu Shakespearových postav nás pobaví, rozesměje, ale snad nám dokáže zpřístupnit i nadhled nad námi samotnými. To je pro mě výzva, proto jsem nabídku přijal." Překlad Marné lásky snahy profesora Hilského je podle Romana Poláka vzrušujícím čtením. "Podotýkám, že radostným čtením. Zřejmě mám ještě jistou asociační schopnost nebo zrnka představitosti. Proto vidím pana profesora, jak se lehce usmál, když se mu podařilo přeložit tři verše blankversu a získal pocit, že jeho slovo zrcadlí slovo, myšlenku a rytmus Shakespeara. A potom další tři verše a další a nakonec celou hru. Nádherné dobrodružství! V takových chvílích může mít člověk pocit, že se dotýká živého člověka přes více než čtyři století. A jeho slovo se stává slovem pro nás. Schopnost překládat Shakespeara mě v tomto životě minula. Prostřednictvím herců a jejich schopnosti myslet, cítit a promlouvat k ostravským divákům mi tak zůstává jen možnost přeložit Shakespearovo slovo, přeložené profesorem Hilským, do inscenačního tvaru, ve kterém to, co postava říká, to, jak na jevišti koná, a to, co divák vidí, se vzájemně doplňuje a tvoří v jistém vzájemném napětí rozkoš poznání," vyznává se režisér Polák. Scénicky – vizuálně pojal tým Romana Poláka komedii moderně. "Kostýmy Petera Čaneckého jsou současné, také scéna Pavla Boráka. Nebudeme se alibisticky skrývat za historismem. Téma je věčné. V okamžiku pokusu stát se dokonalým všechny nedokonalosti vylézají z koutů. V okamžiku rozhodnutí vzdát se vášně ožívají vášně skryté, vědomé i ty podvědomé," poeticky uzavřel Roman Polák.

Obsazení:

František Strnad (Král navarrský Ferdinand), Milan Cimerák (Biron), Martin Dědoch (Longaville), Vít Roleček (Dumaine), Sabina Muchová (Princezna francouzská), Aneta Kaluža Klimešová (Rosalina), Viktória Pejková (Kateřina), Sára Erlebachová (Marie) a další. Dramaturgie Norbert Závodský. Hudba Michal Novinski.

V **NDM** se zatím hrála Marná lásky snaha jen jednou v překladu Josefa Václava Sládka (rok 1924). Překlad Martina Hilského z roku 1986 (premiéru měl v Národním divadle v roce 1987) si vybral pro naši inscenaci režisér Roman Polák.

(ab)

[« zpět na začátek](#)